

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogika v praxi a umění učit: Zvyšování atraktivity povolání učitele
Reg.č. CZ.1.07/2.2.00/15.0282

Anotace 10 publikací projektu PVP:

1. Jak si rozumět ve třídě
2. Hry a výukové programy dramatické výchovy
3. Aktuální témata pro pedagogy
4. Harmonizace osobnosti učitele
5. Ekologické myšlení pro učitele
6. Náměty k práci s dětmi
7. Umění ve waldorfské MŠ a ZŠ
8. Užitečná zdravotní témata ve školství
9. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami
10. Hrudka Babulka a slunéčko Zlatoočko

1. Anotace k publikaci „*Jak si rozumět ve třídě*“ obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika

Texty publikace „*Jak si rozumět ve třídě*“ se tematicky zaměřují na vzájemné porozumění mezi učiteli a žáky na půdě třídy, prostředky efektivní komunikace v různých typech situací, včetně těch nejkritičtějších jako šikana, aj. Zastřešující téma publikace je rozmanitě zpracováno v patnácti textech. Autoři textů jsou erudovaní lektori s bohatou výukovou praxí, jejichž texty přinášejí budoucím pedagogům hodnotné informace širokého spektra. Celková přínosnost publikace je v zaměření na klíčový aspekt koexistence žáků a učitelů. Tím je vědomá, efektivní komunikace, nahlížená z různých úhlů pohledu. Účinná komunikace je základním předpokladem pro vytvoření plnohodnotného vztahu mezi pedagogem a žákem i mezi žáky vzájemně, a tudíž by jmenovaná publikace zájmu budoucích učitelů neměla uniknout.

2. Anotace k publikaci „Hry a výukové programy dramatické výchovy“ obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika

Publikace „*Hry a výukové programy dramatické výchovy*“ je složena ze dvou rozsáhlých textů. Prvním textem je *Dramatická výchova a dramatická cvičení pro děti*, druhým pak *Výukové programy dramatické výchovy*. Autorem obou zmíněných textů je Saša Rychecký, divadelní režisér a vedoucí DIVIDLA – divadelního studia Dramacentra Ostrava (tuto práci vykonává již 22 let). Kromě toho je Saša Rychecký také lektorem dramatické výchovy na základních a středních školách. Přínos obou textů pro stávající i příští pedagogy je v tom, že jim slouží k inspiraci při vlastní tvůrčí činnosti na půdě třídy prostřednictvím nepřeborného množství možností, jak pomocí hry rozvíjet žáky v oblasti osobnostně-sociální i umělecky-tvůrčí. Už jen to stačí k tomu, aby budoucí učitelé do kaleidoskopu her nahlédli.

3. Anotace k publikaci „Aktuální témata pro pedagogy“ obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika

V publikaci „*Aktuální témata pro pedagogy*“ je třináct různorodých textů, které lze rozčlenit do dílčích témat: multikulturalita (o nutnosti multikulturní výchovy ve vzdělávacím systému); romská tematika (o pomoci romským žákům úspěšně fungovat ve školách cestou poznání jejich osobnosti, o romských hodnotách a tradicích); emoce a vztahy (o emoční a vztahové rovině v rámci školního prostředí); začlenění výchovy demokratického člověka do výuky (o integraci této výchovy do výchovy k občanství); píšeme žádost o grant (o know-how pro úspěšný grantový proces a management grantového projektu); realizace projektu žáky jako způsob efektivní výuky (o výuce interaktivní formou); informační technologie v našem životě (o povrchnosti poznávání skrze informační technologie) a gender v jazyce.

4. Anotace k publikaci „Harmonizace osobnosti učitele“ obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika

Devět textů publikace „*Harmonizace osobnosti učitele*“ směřuje k tématu rozmanitými cestami: arteterapií, psychologickou první pomocí, výukovými programy léčebné pedagogiky v Akademii sociálního umění Tabor, ovládnutím asertivního jednání, muzikoterapií, konáním bez ulpívání na cíli a podmínkách, rytmem, zpěvem a tancem, nebo psychoterapeutickou metodou systemických konstelací. Nezbytným předpokladem pro úspěšné působení budoucích pedagogů ve školství je kromě jejich teoretické připravenosti také praktická schopnost pracovat na své psychické harmoničnosti, rozvíjení sebereflexe a dosažení osobnostní integrity. Všechny texty publikace jim v tom mohou být velmi nápomocny a v tom je jejich užitečnost a hodnota.

**5. Anotace k publikaci „*Ekologické myšlení pro učitele*“
obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika**

Náplní publikace „*Ekologické myšlení pro učitele*“ jsou tři rozsáhlejší texty: *Hra pro děti aneb Život v rodové osadě*, *Za tajemstvím zeleného království* a *O živé přírodě živě, o živé ještě živěji*. První seznamuje s environmentálním projektem skutečné osady s trvale udržitelným žitím. Druhý přináší podrobný metodický popis tematického dne „Za tajemstvím zeleného království“, jenž realizuje část environmentálního projektu Sedm barev duhy a chce přivést žáky 2. stupně k pochopení významu rostlin pro život, závislosti člověka na nich a nekonečného propojení koloběhu života. Třetí text usiluje o inovaci znalostí z oblasti přírodních věd a především o inovaci pohledu na učivo přírodovědného charakteru na ZŠ.

**6. Anotace k publikaci „*Náměty k práci s dětmi*“
obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika**

Publikace „*Náměty k práci s dětmi*“ obsahuje deset textů seznamujících budoucí pedagogy s různými metodami a postupy, jejichž pomocí lze rozvíjet žákovu osobnost v procesu efektivní výuky. Mezi ně patří literárně-novinářská činnost žáků, tvořivá dramatika při výuce cizímu jazyku, osobnostní přístup k žákovi, interaktivní metody ve výuce dějepisu, využití videa, užité výtvarné činnosti, muzejní edukace, využití rytmu, rýmu a melodie ve výuce cizího jazyka nebo putovní vzdělávací výstava.

**7. Anotace k publikaci „*Umění ve waldorfské MŠ a ZŠ*“
obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika**

Poetickou vstupní branou do publikace „*Umění ve waldorfské MŠ a ZŠ*“ je *Pohádka o smyslu* – snový obraz prokládaný úryvky z jiných knih. Následují texty, jež různým způsobem přibližují výukové metody waldorfské pedagogiky ve školách. Mezi nimi naleznou čtenáři text o ideálním členění rytmu pro popis činnosti v mateřské školce, využití rytmu při výuce cizích jazyků, etapovém pojetí vývoje dítěte ve třech sedmiletích, celostním chápání osobnosti jako celku myšlení, citění a vůle, o škole hrou a světě v obrazech nebo o předcházení vývojovým poruchám pomocí metod waldorfské pedagogiky.

**8. Anotace k publikaci „*Užitečná zdravotní témata ve školství*“
obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika**

Publikace „*Užitečná zdravotní témata ve školství*“ přináší deset témat, která se různými způsoby dotýkají oblasti zdraví v souvislosti se školstvím. Čtenář se seznámí s tématy jako výživa a fyzická degenerace, mentální anorexie a bulimie jako novodobé projevy nepřijetí sebe, aromaterapie, pohyb ve výchově, umění a sportu, úroveň české sexuologie, specifika lesbických rodin, problematika ženského alkoholismu, nebezpečí sektářství a sekt nebo sexuální výchova v kontextu českého vzdělávacího systému.

**9. Anotace k publikaci „*Děti se speciálními vzdělávacími potřebami*“
obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika**

Publikaci „*Děti se speciálními vzdělávacími potřebami*“ otevírají dva texty, jež jsou souhrnem cenných profesních zkušeností a poznání dvou dlouholetých pedagožek. První z textů se věnuje specifickým vývojovým poruchám učení, jako je dyslexie a dysgrafie, dysortografie a dyskalkulie. Druhý text navazuje na první a popisuje osobní zkušenost individuální práce s integrovanými žáky v běžném třídním kolektivu včetně kazuistik. Dále jsou v publikaci texty o zkušenosti matek vychovávajících děti s dětskou mozkovou obrnou a o integraci těchto dětí do ZŠ, o přípravě učitele na jejich příchod do ZŠ a o komunikaci s rodiči dětí s postižením. Využití různých terapeutických metod u zdravotně postižených je obsahem textů o dotykové terapii shiatsu, hipoterapii či málo známé chirofonetice.

**10. Anotace k publikaci „*Hrudka Babulka*“
obsahové zaměření rukopisu – č. 15 – Pedagogika**

Pohádka „*Hrudka Babulka*“ je příběhem o hrudce hlíny Babulce, jež se stará o čtyři zrnka pšenice, až vyrostou do klasů a putují k lidskému stolu, aby se z nich stal chléb. Ve dvaceti krátkých kapitolách jsou zobrazeny různé zážitky, které na této cestě potkávají Babulku, zrnka i další obyvatele pole. V pozadí drobných epizod prosvítá obraz života a jeho přirozeného koloběhu, jehož neoddelitelnou součástí je i smrt. Vše tu má svůj řád a určení. Pohádka působivě vykresluje lidskou práci, propojení člověka s přírodou a jejími cykly, lidskou ukotvenost v zemi i napojení na transcendentální rovinu bytí. Pro současné čtenáře také může být varováním, že jsme odtrženi od prostých věcí, jejichž každodenní koloběh vytvářel harmonii života – těžkého, ale hluboce smysluplného.